

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

shaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravljalstvu v dljaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Državni proračun.

Jako podrobno in vestno so konservativno-narodni poslanci letos pretresovali proračun za l. 1884. t. j. koliko dohodkov bo letos državnih in koliko stroškov. Iz njega poizvemo, da bo zopet se več izdavalo, nego prejemale. Liberalci to našim poslancem očitajo pa zelo po krivici.

Stroškov bo okolo 511 milijonov goldinarjev: največja svota gre za obresti dolgovom, koje so nemški liberalci v kratkih letih bili za 500 milijonov pomnožili pa niso državi skoro nič novih posestev pripravili, še prodali so starih mnogo. No in za ove obresti moramo sedaj davkeplačilci skrbeti, samo leto s 121.395.143 fl. Druga znatna svota, namreč 104 milijone potrebuje finančno ministerstvo, kder sedaj ni mogoče kaj odškrenoti, kakor tudi pri trgovinskem ministerstvu ne. Zakaj ne? Ker morata Arlberško, česko, moravsko in gališko železnico doizdati, in še Rudolfovo, Franc-Jožefovo in Predarlško za državo kupiti. To je uže davno bilo potrebno, a liberalci so drugod denarje neumno trošili. Sedaj dobi država veliko železnice v roke in bode tarife lahko sama določevala tako, kakor bo vseobčnim koristim ugaljala. Dalje moramo omeniti še 88.774.977 fl., katere doplačnjemo k stroškom za avstrijsko-ogersko vojaštvo!

Ostale svote so menjše, n pr. za cesarski dvor, 4.650.000 fl., cesarjevo kabinetno uradnico 72.272, državni zbor 973.841, ministerski svet 1.010.409, znotranje zadeve 18.674.039, deželne brambovce 9.368.343, pouk 19.315.841, poljedelstvo 13.322.700, justično ministerstvo 20.899.570, za penzije 15.574.200, subvencije 17.306.060 fl. železnicam itd., opravišstvo državnega dolga 988.510, vkup 511.119.390 fl.

Dohodki so nastavljeni na 472.364.577 fl., t. j. 12 milijonov več, kakor lani, čeravno so letos gruntni davek le s 34 milijoni v račun vzeli. To naj naši kmetje dobro pomnijo.

Postavno bi finančni minister lahko tirjal 37 milijonov in ko bi liberalci imeli večino, bi zahtevalo se 41 milijonov. Toda konservativno-narodna večina je še od postavne svote 37 milijonov odbila 3 in tako kmetom breme olajšala. Liberalci kaj podobnega še nikoli niso storili. Finančni minister pa je to storil tem laglje, ker so mu naši poslanci colninsko postavo tako izpremenili, da dobiva precej colnine. Da ko bi ne trebalo železnic staviti in kupovati, ne bilo bi skoro nobenega primanjkljaja; kajti brez omenjenih stroškov manjka le 5 milijonov; pred 5 leti je še tukaj manjkalo 25 milijonov. Naši poslanci so torej liberalno gospodarstvo toliko zboljšali, da so letni primanjkljaj pri rednem državnem upravištvu skrčili za 20 milijonov. In drugo leto, ko odpadne mnogo izrednih stroškov za železnice, dosegnejo bržčas ravnotežje v državnem proračunu. To je pa velik uspeh. Bog nam le ohrani mir doma in zunaj in blagoslovi delo naših rok!

Štajerski Slovenci zahtevamo slovenski oddelek graške c. k. namestnije in zakaj?

(Govor poslanca dr. Vošnjaka v državnem zboru 15. marca, to pa po stenografskem zapisniku).

Visoka zbornica! Dovolim si nekoliko opomb o deželnej upravi v Štajerskeji in sicer vsled spomenice, ki se je pred nekoliko dnevi po „Slovenskem društvu“ v Mariboru predložila visokej vladi. Ta spomenica tiče se treh točk, v njej stavijo se tri prošnje, prva zadeva jezikovno znanje uradnikov na Spodnjem Štajerskem. Če vzamemo statistično priročno knjigo Štajerske v roko, nahajamo na Dolenjem Štirs-kem zapisanega blizu 400.000 slovenskega prebivalstva, poleg katerih je po mestih upisanih 40.000 Nemcev.

Ako pa premotrimo jezikovno znanje uradnikov, pa nahajamo žalibože, da večina politič-